

2029

GRIJS WATER

‘Niet het schone water voor je handen gebruiken!’

Het was bedoeld als een vriendelijke herinnering, maar de berisping kwam er schril uit. Florence wilde geen *boemerpoeperd* zijn, zoals haar zoon zou zeggen, maar toch – de huisregels waren simpel. Esteban negeerde ze voortdurend. Ook als je geen water verspilde kon je bewijzen dat je niet onder de plak zat van een (ietwat) oudere vrouw. Hij was zo oogverblindend knap dat ze hem verder met bijna alles weg liet komen.

‘Vergeef me, Vader, ik heb gezondigd,’ prevelde Esteban en hij stak zijn handen in de plastic bak in de gootsteen waarin het afvalwater werd opgevangen. Bij de rand dreven stukken kool.

‘Dat slaat toch nergens op,’ zei Florence, ‘het grijze water gebruiken als je net het schone water hebt gebruikt?’

‘Ik doe alleen maar wat me wordt gevraagd,’ zei haar partner.

‘Dat is dan ook voor het eerst.’

‘Wat heb jij weer een lekker humeur!’ Esteban veegde zijn vette handen af aan een vaatdoek die nog vetter was (nog een regel: je doet zes weken met een keukenrol). ‘Problemen bij de Adelphi?’

‘Er zijn altijd alleen maar problemen bij de Adelphi,’ gromde ze. ‘Drugs. Er wordt gevochten en gejat. Krijsende baby’s met eczeem. Zo gaat het in een daklozenopvang. Echt, het ontgaat me volledig waarom het zo ingewikkeld is om de bewoners de wc door te laten trekken. En bij ons is dat toch het toppunt van luxe?’

‘Ik wou dat je iets anders vond.’

‘Ik ook. Maar dat mag je tegen niemand zeggen. Dat is niet goed voor mijn reputatie als heilige.’ Florence begon weer kool te snijden – voor twintig dollar nog steeds een zuinige keuze. Ze wist niet of de groente haar zoon niet onderhand de neus uitkwam.

Anderen gaven altijd hoog op over haar rechtschapenheid omdat ze die veeleisende, ondankbare baan al vier jaar volhield. Maar alle veronderstellingen over haar engelachtige aard zaten er helemaal naast. Het naïeve altruïsme dat haar had aangezet tot een oerdomme dubbele major amerikanistiek en milieukunde aan Barnard was er helemaal uit geramd toen ze van de ene slechtbetaalde, vaak part-time baan in de andere rolde. De helft van die banen was geschrapt vanwege een innovatie die opeens verouderd was; ze had gewerkt voor een fabrikant van elektrisch lang ondergoed waarmee consumenten op de stookkosten konden besparen, maar toen wilden die consumenten opeens alleen nog verwarmd ondergoed dat was gevoerd met geëlektrificeerd grafeen. Andere banen waren geschrapt vanwege de apparaten die *bots* werden genoemd toen ze in de twintig was, maar die de wegbezuinigde Amerikaanse arbeiders nu, om voor de hand liggende redenen, *robs* noemden. Ze had nog het meest verwacht van een baan bij een beginnend bedrijf dat smakelijke proteïnerepen van krekelpoeder maakte. Maar de markt voor snacks op insectenbasis was ingestort toen Hersey een vergelijkbaar, maar notoir olieachtig product was gaan produceren. Dus toen ze op een baan bij een stadsopvang in Fort Greene stuitte, had ze daar uit een combinatie van wanhoop en uitgekooktheid maar op gesolliciteerd: als er aan iets nooit gebrek zou zijn in New York, dan waren het wel daklozen.

‘Mam?’ vroeg Willing zachtjes in de deuropening. ‘Is het niet mijn beurt om te douchen?’

Haar dertienjarige zoon had zich vijf dagen geleden nog uitgebreid gewassen en wist dondersgoed dat ze allemaal één keer per week onder de douche mochten (ze verbruikten hele dozen uitkambare droogshampoo). Willing klaagde ook dat douchen door hun ultrazuinige douchekop net ‘een wandeling door de mist’ was. Het was inderdaad lastig om de conditioner uit te spoelen in de fijne straal, maar

meer water gebruiken was niet de oplossing. Dat was geen conditioner meer gebruiken.

‘Misschien nog niet helemaal... maar ga je gang,’ zei ze toegeeflijk. ‘Vergeet niet de kraan uit te doen als je inzeept.’

‘Dan krijg ik het koud.’ Hij zei het op vlakke toon. Het was geen klacht. Het was een feit.

‘Ik heb gelezen dat bibberen goed is voor je metabolisme,’ zei Florence.

‘Dan heb ik waarschijnlijk een *omwijs gaaf* metabolisme,’ zei Willing droog terwijl hij zich omdraaide. Het was niet eerlijk dat hij haar gedateerde woordkeuze belachelijk maakte. Ze wist allang dat ze *rauw* moest zeggen.

‘En wat als dat gedoe met het water inderdaad alleen maar erger wordt?’ zei Esteban terwijl hij borden voor het avondeten pakte. ‘Dan kunnen we net zo goed de kraan helemaal openzetten zolang het nog kan.’

‘Ik fantaseer soms over een lange, hete douche,’ bekende Florence.

‘O ja?’ Hij sloeg zijn armen van achteren om haar middel terwijl zij nog een stuk uit het hart van de kool sneed. ‘In dit gierige, bazige, brave meisje zit diep vanbinnen een hedonist verborgen.’

‘God, ik stond altijd uren onder een enorme straal en zette hem zo heet als ik kon. Het was een keer zo erg met de condens toen ik tiener was dat ik het schilderwerk in de badkamer heb geruïneerd.’

‘Dat is het opwindendste wat je me ooit hebt verteld,’ fluisterde hij in haar oor.

‘Nou, dat is deprimerend.’

Hij lachte. Voor zijn werk tilde hij oudere, vaak vette lichamen in en uit scootmobiel – *mobes*, als je ook maar een beetje hip was – en zo bleef hij in vorm. Ze voelde hoe zijn borst- en buikspieren zich spannen tegen haar rug. Ja, ze was moe en ze was misschien al veertig, maar dan was je tegenwoordig een jonge blom, en het wond haar op. De seks was goed. Het was iets Mexicaans, of hij was gewoon een bijzondere man, want in tegenstelling tot alle andere mannen die ze had gekend, was Esteban niet vanaf zijn vijfde grootgebracht met een permanent pornodieet. Hij had liever echte vrouwen.

Niet dat Florence zichzelf nou als zo'n geweldige vangst beschouwde. Haar jongere zus had het knappe uiterlijk toebedeeld gekregen. Avery was donker en had zachte rondingen, met dat spoor van fragiliteit dat mannen zo aantrekkelijk vonden. Florence was gewoon sterk en gespierd omdat ze altijd druk was en constant bewoog, en ze had smalle heupen, een lang gezicht en onverzorgde kastanjebruine manen die constant ontsnapten aan de bandana die ze in piratenstijl om haar hoofd had gebonden om de weerbarstige lokken uit haar gezicht te houden, en daarom was ze vaak met een paard vergeleken. Ze had het altijd een pejoratieve omschrijving gevonden, tot Esteban de beschreven persoon liefdevol had omarmd en zijn nerveuze merrie een klap op haar heupen had gegeven. Het was misschien helemaal niet zo erg om op een paard te lijken.

'Weet je, ik hou er een heel andere filosofie op na,' mompelde Esteban in haar nek. 'Zijn er bijna geen vissen meer? Prop je helemaal vol met Chileense zeebaars alsof er geen dag van morgen is.'

'Het punt is nou juist dat er misschien geen dag van morgen is.' Het frikkerige tut-tut-tut werd getemperd door zelfspot; ze wist dat haar strenge, rechtschape façade hem op de zenuwen werkte. 'Als iedereen zo op de waterschaarste reageert en een halfuur gaat douchen "zolang het nog kan", zitten we nog sneller zonder water. Is dat nog steeds geen goede reden? Water is duur. *Immens* duur, zoals de kinderen zeggen.'

Hij liet haar middel los. 'Wat ben je toch saai, *mi querida*. Als we iets hebben geleerd van de steentijd is het wel dat de wereld van het ene op het andere moment naar de kloten kan gaan. Tussen de rampen door kunnen we net zo goed proberen een beetje lol te maken.'

Hij had wel een punt. Aanvankelijk had ze dit pond varkensgehakt over twee maaltijden willen verdelen; het was hun eerste rode vlees in een maand. Nu Esteban haar had aangespoord om de dag te plukken, besloot ze onbesuisd om er drie hamburgers voor één maaltijd van te maken en ze was duizelig van de roekeloosheid en overgave, tot ze zich tot de orde riep: *en wij horen bij de middenklasse*.

Op Barnard had het nog gewaagd geleken om haar afstudeerscriptie over 'Klasse: 1945-heden' te schrijven omdat Amerikanen zich erop lieten voorstaan dat ze de klassen hadden afgeschaft. Maar dat

was voor de legendarische economische depressie die helaas was begonnen toen zij net was afgestudeerd. Sindsdien praatten Amerikanen alleen nog maar over klassen.

Florence mat zich een kordaat, praktisch imago aan en zelfmedelijden kwam niet in het plaatje voor. Dankzij het studiefonds van haar grootvader had ze, na die nutteloze opleiding, een minder drukkende schuldenlast dan haar meeste vrienden. Ze benijdde haar zus misschien om haar uiterlijk, maar niet om haar roeping; haar schimmige therapeutische praktijk, PhysHead, beschouwde ze stiekem als parasitaire oplichterij. Het huis in East Flatbush was een slimme aankoop geweest van Florence, want de achterbuurt was nu een wijk voor de welgestelden. In Mumbai waren Indiërs aan het plunderen geslagen omdat ze geen groenten meer konden kopen; zij kon zich tenminste nog uien veroorloven. Technisch gezien was Florence misschien een 'alleenstaande moeder', maar in dit land waren er meer alleenstaande dan gehuwde moeders en de uitdrukking zelf was in onbruik geraakt.

Haar ouders leken het echter nooit helemaal te snappen. Ze riepen wel hard dat ze zo 'trots' op haar waren, maar de suggestie dat hun oudste kind, dat al in de veertig was, nog uitbundig moest worden toegejuicht was beledigend. En het was onuitstaanbaar dat ze zo enthousiast waren over die baan in de opvang. Ze had de baan niet aangenomen omdat het zulk nuttig werk was; ze had hem aangenomen omdat het een baan was. De opvang was een essentiële openbare dienstverlening, maar in een volmaakte wereld werd die dienst door iemand anders verleend.

Toegegeven, haar ouders hadden ook met tegenslagen te maken gehad. Haar vader, Carter, had voor zijn eigen gevoel altijd ondergepresteerd in de gedrukte pers en tijden vastgezeten in zijn baan bij de *Newsday* uit Long Island en nooit een van die invloedrijke, beter gesalarieerde functies gekregen waarvoor hij, naar hij meende, leergeld had betaald. (Papa leek trouwens altijd geërgerd over zijn zus Nollie, die volgens hem helemaal geen leergeld had betaald en wier boeken, zoals hij herhaaldelijk liet doorschemeren, enorm werden overschat.) Maar tegen het einde van zijn carrière had hij toch maar mooi een baan gekregen bij zijn geliefde *New York Times* (RIP). Hij was slechts aangenomen bij de autoredactie en later overgeplaatst

naar onroerend goed, maar zijn functie bij de krant waarvoor hij het meeste ontzag had, was de kroon op zijn werk. Haar moeder Jayne had zich van het ene apocalyptische project in het andere gestort, maar ze was in elk geval wel de baas geweest van de geliefde boekhandel Shelf Life voordat deze over de kop was gegaan; ze was in elk geval wel de baas geweest van een ambachtelijke deli aan Smith Street voordat deze tijdens het stenen tijdperk werd geplunderd en zij zo'n trauma opliep dat ze er nooit meer durfde te komen. En hun huis was in elk geval van hen – helemaal afbetaald! En ze hadden altijd een auto gehad. Het had hun net als iedereen moeite gekost om gezin en carrière te combineren, maar ze hadden in elk geval niet gewoon een baan gehad, maar een carrière. Toen Jayne op redelijk hoge leeftijd nog in verwachting raakte van Jarred, waren ze wel bezorgd over het leeftijdsverschil tussen de nieuwe baby en hun beide dochters, maar hadden ze zich niet, zoals Florence toen ze in verwachting was van Willing, angstig hoeven afvragen of ze zich wel een kind konden veroorloven.

Hoe konden ze de benarde toestand van hun dochter dus bevatten? Na haar afstuderen had Florence noodgedwongen zes lange jaren bij haar ouders in Carroll Gardens gewoond en dat grote gat ontserieerde nog steeds haar cv. In elk geval kon haar broertje Jarred haar gezelschap houden omdat hij nog op de middelbare school zat, maar het was vernederend dat ze zo hard voor die onzinnige BA had gewerkt en vervolgens nieuwe recepten voor brownies met pindaakaas en stukjes chocola met muntsmaak uitprobeerde. Tijdens het zogenaamde 'herstel' was ze uiteindelijk weer uit huis gegaan en had ze krappe, vervallen woningen betrokken vol leeftijdgenoten die ook geschiedenis of politicologie hadden gestudeerd aan een topuniversiteit en die ook koffie serveerden, tafels afruimden of oude smartphones verkochten die toch kapotgingen en die je steeds weer moest opladen in de Apple Store. Sinds die tijd had niet een van haar suffe baantjes ook maar vagelijk iets van doen gehad met haar formele kwalificaties.

Het was waar dat de Verenigde Staten zich sneller van het stenen tijdperk hadden hersteld dan was voorspeld. De restaurants in New York zaten weer vol en de aandelenmarkt bleef maar stijgen. Maar ze

had niet bijgehouden of de Dow Jones nou op 30 000 of 40 000 stond omdat Willing, Esteban en Florence niet van dit waanzinnige herstel hadden geprofiteerd. Misschien hoorde ze dus wel helemaal niet bij de middenklasse. Misschien was het etiket een overblijfsel van het hoogopgeleide, geletterde gezin waaruit ze afkomstig was en liet ze het alleen maar zitten om zich te onderscheiden van mensen die het niet veel slechter hadden dan zij. Er waren niet veel gerechten die je kon bereiden als je alleen maar uien had.

‘Mama!’ riep Willing vanuit de woonkamer. ‘Wat is een *reserve-munt*?’

Florence veegde haar handen af aan de theedoek – ze had het vet van het varkensgehakt niet weggekregen met het koude grijze water – en liep naar haar schone zoon, met zijn donkere, natte, ongekamde haar. Hij was dit jaar wel een paar centimeter gegroeid, maar de jongen was tener en nog steeds aan de kleine kant als je bedacht dat hij over drie maanden veertien zou worden. Hij was zo wild geweest toen hij jong was. Maar sinds die noodlottige maart vijf jaar geleden was hij niet zozeer angstig – hij was niet kinderachtig – maar eerder *oplettend*. Hij was te ernstig voor zijn leeftijd, te stil. Soms had ze het onbehaaglijke gevoel dat ze in de gaten werd gehouden, alsof ze onder het starende oog van een beveiligingscamera leefde. Florence wist niet goed wat ze verborgen wilde houden voor haar eigen zoon. Toch werd de privacy niet het best beschermd door stiekem doen, maar door apathie – het feit dat andere mensen gewoon niet geïnteresseerd waren.

Milo was zwaarmoedig voor een cockerspaniël – hoewel de eeuwige bezorgde plooi op zijn kop op een druppel bloedhond zou kunnen wijzen – en was met zijn kin mistroostig op de vloer naast zijn baasje neergeploft. Zijn chocoladekleurige vacht glansde wel, maar hij keek bezorgd uit zijn bruine ogen. Wat een stel.

Zoals meestal op dit moment van de avond keek Willing niet naar buitenaardse wezens en vechtersbazen uit videospelletjes, maar naar het journaal. Grappig dat jarenlang was voorspeld dat er een einde aan het televisietijdperk zou komen. Kanalen werden gestreamd, maar het medium had het overleefd – het voorzag in het open vuur, de gemeenschappelijke haard, die nooit helemaal kon worden ver-

vangen door een privéapparaat. Nu kranten bijna overal ter wereld waren verdwenen, had de gedrukte pers plaatsgemaakt voor een horde amateurs die met ideologische bedoelingen niet-controleerbare verhalen verspreidden. Het journaal was zo ongeveer de enige informatiebron die ze een beetje vertrouwde. *De dollar is nu nog slechts goed voor veertig procent van de wereldwijde...* kakelde een nieuwslezer.

‘Ik heb geen idee wat een reservemunt is,’ gaf ze toe. ‘Ik hou al die economische narigheid niet bij. Dat was het enige waar mensen het over hadden toen ik afstudeerde: derivaten, rentepercentages, Libor of zoiets. Het hing me de keel uit en eigenlijk interesseerde het me sowieso al niet.’

‘Is het dan niet belangrijk?’

‘Het is niet belangrijk of het mij interesseert of niet. Echt, ik heb de kranten jarenlang helemaal gelezen. Het maakt niet uit of ik iets van die dingen weet en ik ben trouwens bijna alles weer vergeten. Eigenlijk wil ik al die tijd wel weer terug. Ik dacht dat ik kranten zou missen, maar nee.’

‘Zeg dat maar niet tegen Carter,’ zei Willing. ‘Daar kwets je hem alleen maar mee.’

Florence kreeg nog steeds de rillingen van dat ‘Carter’. Haar ouders hadden al hun kleinkinderen dringend verzocht hen met hun voornaam aan te spreken. Ze waren ‘nog maar’ vijftig en tweeënvijftig toen Avery haar eerste kind kreeg en hadden zich verzet tegen ‘opa en oma’ omdat dat een aanwijzing zou zijn voor een geriatrische toestand waarmee ze zich niet konden identificeren. Ze dachten klaarblijkelijk dat er vanzelf een gezellige, egalitaire kameraadschappelijkheid zou ontstaan wanneer ze ‘Jayne en Carter’ waren voor de volgende generatie, alsof ze geen ouderen waren, maar maatjes. En ze waren ook zogenaamd cool en eigentijds omdat ze de conventies overboord hadden gezet. Maar Florence vond het allemaal nogal gênant: haar zoon sprak op familiairder toon over haar ouders dan zij. Hun weigering om de aanspreekvorm die bij hun feitelijke status hoorde te accepteren – Willings grootouders, of ze dat nou leuk vonden of niet – wees op zelfbedrog en was daarom slechts een zwaktebod, een daad waarvoor zij zich plaatsvervangend schaamde als zij

niet de tegenwoordigheid van geest hadden om zich voor zichzelf te schamen. De geforceerde camaraderie leidde niet tot intimiteit, maar tot een gebrek aan respect. De ‘Jayne en Carter’-routine was verre van non-conformistisch, maar typisch weer zo’n irritant trekje van de babyboomers. Niettemin moest ze haar ergernis niet afreageren op Willing, die alleen maar deed wat hem werd gezegd.

‘Nee, wees maar niet bang, ik zal tegen je opa nooit een kwaad woord over kranten zeggen,’ zei Florence. ‘Maar zelfs in het stenen tijdperk – iedereen vond het verschrikkelijk, en in sommige opzichten was het ook verschrikkelijk. Maar Jezus, ik vond het retecool’ – ze stak haar handen op – ‘sorry! toen we van die ruis werden verlost. Het was een lakse tijd. Alles leek licht en vredig en open. Ik had er nooit bij stilgestaan dat een dag zo lang duurde.’

‘Je las weer boeken.’ Willing werd zwaarmoedig als het stenen tijdperk ter sprake kwam.

‘Nou ja, dat heeft niet lang geduurd, met die boeken! Maar je hebt gelijk, ik begon weer boeken te lezen. Van die ouderwetse, met bladzijdes. Tante Avery vond het maar “retro”.’ Ze gaf hem een aai over zijn schouder en liet hem achter bij het Saaiste Journaal Aller Tijden. Jezus, haar zoon was waarschijnlijk de enige dertienjarige in Brooklyn die geboeid was door het financiële nieuws.

Terwijl ze naar de rijst keek, probeerde ze zich weer voor de geest te halen wat haar rare zoon had beweerd over de ondervoeding in Afrika en India, die weer was toegenomen nadat er in beide gebieden zoveel vooruitgang was geboekt. Het was toch schandalig, had ze tegen de jongen gejammerd, dat de armen gewoon geen eten konden kopen wanneer er op de wereld genoeg te eten was. Hij had bot gereageerd: ‘Nee, dat is er niet.’ Vervolgens had hij de verzochte verklaring van zijn overgrootvader samengevat – zoiets als: ‘Het lijkt alleen maar of er genoeg te eten is. Als je de armen meer geld geeft, zullen de prijzen alleen nog maar verder stijgen, waardoor ze het nog steeds niet kunnen betalen.’ En dat sloeg helemaal nergens op. Ze moest de propaganda van haar opa beter in de gaten houden als Willing in de buurt was. De oude man was van huis uit links, maar ze was nog nooit iemand met geld tegengekomen die geen conservatieve *instincten* had. Een van die instincten was het compliceren van